

منجی آخر زمان در ادیان دیگر

خداوند در قرآن کریم می فرماید: « بَقِيَّتِ اللّٰهُ خَيْرٌ لِّكُمْ اِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِيْنَ وَمَا اَنَا عَلَيْكُمْ »

یعنی: آنچه خداوند برای شما باقی گذارده، برای تان بهتر است اگر ایمان داشته باشید و من پاسدار شما .

در تمام ادیان الهی و حتی ادیان زمینی که دارای منشاء ریاضت و فلسفه و اخلاق هستند بلا استثناء منجی ای دارند که برای شتاب در فرج او دعا می کنند . مطالعات باستان شناسی در نقاطی که بشر تا چند دهه پیش آنجا را فاقد سکونت و تمدن می دانست (قسمتهایی از آمریکا و آفریقا) نشان داد که اکثر مردم این نواحی در سالیان بسیار دور حتی تا دوهزار سال قبل از میلاد مسیح علیه السلام هم دارای ادیانی بودند که در دین شان کمتر نشانی از بت پرستی دیده می شود ، و در فلسفه دین خود دارای منجی بودند که در آخر زمان برای نجات بشر ظهور می کند (و یا به دنیا می آید) وانگار بت پرستی از زمانی شکل گرفت که بشر به داشته های خود مغرور شد و می خواست حتی خدای خود را خودش بسازد و آن وقت بتواند از مانور و تو و تقلب در آرا استفاده شخصی برد . این بود که در آرائ شان بدون اینکه فلسفه ای در پس پرستش داشته باشند و تنها کلام شان طبق تأیید قرآن این جمله بود که : « پدران و نیاکان ما در این دین بودند و ما هم بر طریق آنانیم » .

و آنگاه که پیامبران آنها را به راه راست و هدایت دعوت می کردند ، آنها می گفتند که : تو دیوانه ای ؟؟؟ تو شاعری ؟؟؟ و آنگاه که از پیامبر در خواست معجزه می کردند و پیامبر آن معجزات را از خود به یاری خداوند کریم نشان می داد یک صدا می گفتند : تو ساحری ؟؟؟ تو معجزه گری ؟؟؟ تو از تبار شیاطین هستی ؟؟؟ و.....

و در این حوزه یهود که در زمانی قوم برتر خداوند کریم بود (بقره-۴۷) ید طولایی داشت و پیامبران زیادی را به ناحق کشت و کتاب خدا را دست خوش تحریف می کرد و جای فعل و فاعل و گاه جای کلمات و جملات را عوض می کرد تا آنچه که برای آنها مطلوب بود ارائه شود نه آن چیزی را که خدا می خواهد .

اما با این همه باید اقرار کرد که کتاب تورات (پیدایش ، خروج ، لاویان ، اعداد ، تثنیه) و کتب پیامبران بنی اسرائیل بیشترین بشارت ها را درباره پیامبر آخر و منجی آخر زمان ارائه نمودند که خوشبختانه در اثر زمان با توجه به بد رفتاری و کینه توزی شان زیاد هم از بین نرفته اند و نور خداوند کریم در لابلای این کلمات متواتر است . و چه زیبا فرمود قرآن کریم که : «آنها می خواهند نور خدا را خاموش کنند ولی نمی توانند .....» و تورات و کتب پیامبران بنی اسرائیل با توجه

به هر نوع انکارشان ، واضح و آشکار است و خودشان هم بر این نکته دانایند و به همین دلیل سر سخت ترین دشمنان مسلمانانند . (مائده - ۸۳)

همانطور که گفته شد بیشترین بشارت واقعی پیامبر وائمه اطهار علیه السلام در تورات و کتب بنی اسرائیل با وجود همه تحریف هایی که شده موجود می باشد و تصور کنید اگر تورات را دچار تغییر نمی دادند خود قرآن دیگری بود ولی متأسفانه دست خوش تغییراتی چند به خصوص به عمد در ترجمه زبان اصلی به زبانهای بین المللی و زبانهای دیگر شدند .

اما در این بین بشارت به امام زمان و ظهور منجی آخرین هم بیش از همه در تورات و کتب پیامبران بنی اسرائیل دیده می شود . شاید به دلیل اینکه کمتر از انجیل دچار تغییر شده است امروزه از انجیل (اناجیل اربعه که مورد قبول جامع مسیحیان است) چیزی جز موهومات و اشاعه شرک و تثلیث چیزی باقی نمانده است و تنها در بعضی از بندها و تعدادی از کتب های وابسته مثل - مکاشفه یوحنا - و آثار یوحنا که به صورت رمز گرای است نشانه هایی از بشارت به پیامبر وائمه اطهار و حضرت فاطمه زهرا سلام الله علیها دیده می شود .

اما باید اقرار کرد که همین مقدار باقی مانده از کتب آسمانی ادیان گذشته به اندازه ای محکم دلیل بر بشارت ائمه دارند که جای بحثی را باقی نمی گذارند . و از طرف دیگر به همین منظور است که شورای تدوین و بررسی اصول اعتقادی مسیحیت در همه مذهب هایش (کاتولیک ، ارتدکس ، کلیسای لوتری یا پروتستان و...) مباحثه و مناظره در مورد اصول اعتقادی را به خصوص با مسلمانان ممنوع کرده اند تا آنها نپرسند که چرا عیسایی که یک بار به خاطر مردم خود را فدا کرد دوباره به اقنوم دیگر برگشت در آخر زمان ظهور می کند و اصلاً آیا مسیح خود خداست یا پسر خداست و تا چه اندازه در راهبرد ملکوت موثر است ؟ و بلاخره در آسمان چه کاره است ؟ آیا همه اینها یعنی خود خدا و مسیح پسر و... همه یکی هستند و تنها رنگ عوض کرده اند ؟

بله به همین دلیل است که کمتر میل به مباحثه دارند و فقط گوش می کنند و عمل می کنند یا نمی کنند و از طرف دیگر همانطور که گفته شد یهود و نهله مسیحی یهودی یا مسیحیان صهونیزم هم به آنها پیوسته و برترین دشمنان مسلمانان و تندروترین انکارکنندگان منجی آخرین هستند ، چون می دانند که این آخرین میراث پادشاهی الهی دیگر در مقابل بهانه گیری های پوچ شان با آنها مراعات نمی کند - چون برای آنها همه نوع حجت و دلیل آورده شد و در آن

زمانکه بیاید - یا به راه عدالت هموار و همراه خواهند شد و یا با تیغ حیدری حجت (ع) روبرو خواهند شد که برای خدا و برای رضای او از هیچ چیز واز هیچ کس نمی ترسد و بیم به خود راه نمی دهد .

در این مقال هم به صورت گذرا و کوتاه و مختصر ولی مفید در ابتدا مهدویت در ادیان مختلف بررسی شده و سپس نشانه های وجود امام زمان علیه السلام در تورات و کتب اسرائیلیات بررسی می شود .

موعود در ادیان زمینی

از ادیان زمینی باقی مانده بر روی زمین که در حال حاضر هم طرفدارانی دارند عبارتند از :

۱- بودایی

۲- هندو

۳- میترائیسم

۴- مانوی

۵- وادیان ابتدای قبیله ای مثل (سرخپوستان - سیاه پوستان آفریقا- و زرد رویان هندو چین و....)

الف - بودا

بودا شاهزاده ای بود که در سی سالگی قید هرگونه آزادی ورفاه را می زند و به کوه و جنگل می رود تا با مراقبه شدید نفسی و سرکوب امیال خود الگوهای رفتاری خود را برای هدایت جامعه بشری ارائه نماید . او توانست قومی را اطراف خود جمع کند و رهنمودهایی را برای سعادت شان ارائه نماید ، بودا هیچ وقت نگفت : من خدایم و یا پیامبرم ! بلکه تمام این افراط و تفریط ها پس از وفات او در بین پیروانش اتفاق افتاد و کار به جایی رسید که کیش بودایی خود به چندین مذهب تبدیل شد و اکنون مردم زیادی در شبه قاره هند و چین و بنگلادش و مالزی و سنگاپور و... پیروان این دینند .

در دین بودایی نیز مسئله انتظار مطرح است. شخص مورد انتظار این آیین بودای پنجم است. بودای پنجم برای نجات بشر در آخر زمان ظهور می کند و جهان را پر از عدل و داد خواهد کرد .

ب - هندو

هندوان را شاید بتوان به عنوان کهن ترین پیروان انتظار نامید که بیشترین این مردم در شبه قاره هند زندگی می کنند و دارای کتب زیاد دینی از جمله وداها و... هستند و آنها را عقیده بر این است که : ویشنو ظهور خواهد کرد و جهان را پر از عدل و داد خواهد نمود . دین هندو هم مثل مسیحیت دارای اقنوم ثلاثه است (برهمن ، ویشنو، سیفا) و البته در میان فرقه ها این نامها اندکی در تلفظ با هم فرق دارند ولی در اصل مبنا بر اساس تثلیث همین سه خداست .

در کیش هندو در کتاب پورانا (purana) شرح مفصلی در باره دوران اخر عصر کالی (Kali) یعنی آخرین دوره قبل از ظهور دهمین آواتارای ویشنو درج گردیده است.

ج - میترائیسم

پیروان میترائیسم که دین ابتدایی مردم ایران بود امروزه در شبه قاره هند موجود هستند و آنها هم دارای عقیده تثلیث هستند (هورمزد ، میترا ، اهرمن) و این تثلیث هم در مورد نهله های مختلف یکسان است . آنها را عقیده بر این است که در آخر زمان هورمزد (اهورامزدا) بر اهریمن غلبه می کند و روشنایی بر تاریکی پیروز می شود و جهان پر از عدل و داد خواهد شد .

د - مانوی

مانی ، این نقاش زبردست ایرانی که دارای فلسفه ثنویت روشنایی و تاریکی و وجود دو خدای خیر و شر را مد نظر داشت ، عقیده اش بر این بود که در نهایت خدای خیر و رحمت بر شر پیروز می شود . و منجی آخرین شان هم خود خدای خیر و رحمت است . و البته او در تعالیمش خود را فاراقلیط و همان تسلی دهنده و پیامبر وعده داده شده انجیل می نامید طرفداران مانی با وجود از بین رفتن دسته جمعی و جونا مناسب برخورد حکومت با آنان ، خود را حفظ کردند و اکنون تعداد اندکی در شرق دور زندگی می کنند ولی فلسفه و جهان بینی مانی در ادیان دیگر نفوذ کرد و حتی نهله هایی از آن را می توان در اندیشه های مسیحی جستجو کرد . بنابراین نباید دین مانی را مثل دین مزدک و... تمام شده و منسوخ شده نامید . چون تعالیم او هنوز هم اگرچه به صورت بسیار کم و با نام مانوی یا با نام دیگر وجود دارد ولی تأثیر فلسفی بزرگی بر ادیان بزرگ مثل مسیحیت دارد که هنوز هم پویاست و چون آب جریان دارد .

تا میانه های قرن بیستم برای اینکه بگویند که سرخ پوستان و سیاه پوستان بومی مناطق آمریکای جنوبی و آفریقا، دارای فرهنگ و تمدن نیستند و این مناطق مورد اکتشاف پژوهشی و جهانگردی اروپائیان است، پس این مناطق از آن آنان است و مردم بومی میراث خوار آن مناطق بکر نیستند.

تمام این امور دست به دست هم می داد تا حتی از مطالعه باستان شناسی و جمعیت شناسی مردم بومی جلو گیری کنند، ولی بلاخره دانشمندان باز هم براساس طمع مهاجران به ظاهر متمدن دست به اکتشافات باستانشناسی و جمعیت شناسی و دین شناسی زدند که به میراث بزرگی از تمدن به درازای تاریخ پی بردند و اعتراف کردند که ساکنان قبلی این مناطق به صورت عموم دارای ادیان مختلف و گاه ادیان توحیدی ابتدایی بودند و در تمام این ادیان که اکنون هم میان بومیان رایج است، مردم برای ظهور منجی آخرین دنیا دعا می کردند. مثلاً بومیان برزیل برای ظهور کوتزل کوئل که منجی آخرین شان بود دعا می کردند و گاه قربانی هدیه می دادند تا او زودتر بیاید و جهان را پر از عدل و داد کند.

فرهنگ انتظار حتی در ادیان بسیار کهن هم دیده می شود که امروزه نام و نشانی از آنها جز در تاریخ ادیان وجود ندارد و این خود نشانه یک واقعیت بزرگ است که هر کس به اندازه درک خود منتظر بوده و هست.

مهدویت و بشارتهای ظهور در اوستا

به موجب روایات زرتشتی، و بنا به یشت نوزدهم، در آخرالزمان از زرتشت سه پسر متولد می شود که با نام عمومی سوشیانس خوانده می شوند. این نام بخصوص برای تعیین آخرین موعود تخصیص یافته و او آخرین مخلوق اهورامزدا خواهد بود.

کلمه «سوشیانس» که از ریشه «سو» به معنی سودمند است، در اوستا سئوشیانت (Saoshyant) آمده و در پهلوی به اشکال گوناگونی چون: سوشیانت، سوشیانس، سوشانس، سوشیوس یا سیوشوس آمده است. در فروردین یشت، بند ۱۲۹، در معنی سوشیانت چنین آمده است: «او را از این جهت سوشیانت خوانند؛ برای آن که او به کلیه جهان مادی سود خواهد بخشید»

این کلمه چندین بار در گاتاها برای شخص زرتشت به کار رفته و پیامبر خود را سوشیانت خوانده؛ یعنی کسی که از وجودش سود و نفع برمی خیزد و سود رساننده است. همین موضوع در یسنا (۲۸/۵۹) نیز تکرار شده است.

در یسنا (۵/۲۴) از سوشیانسه‌ها با عنوان نوکنندگان جهان و مردانی که هنوز متولد نشده‌اند یاد می‌شود :

ستایش و نیایش و خشنودی و آفرین با فروهرهای همه پاکان؛ آن پاکانی که مرده‌اند و آن پاکانی که زنده‌اند و آن مردانی که هنوز زاییده نشده، سوشیانتهای نوکننده‌اند.

و در فروردین یشت کرده ۱ فقره ۷ آمده است : ای سپنتمان! فروهرهای نخستین آموزگاران دین و فروهرهای مردانی که هنوز متولد نشدند و در آینده سوشیانسه‌های نوکننده جهان خواهند بود، از فروهرهای سایر مردمان قویتر هستند.

در گزارش پهلوی و ندیداد (۵/۱۹) سوشیانت به صورت «Sut aumand» سودمند آمده و از آن هنگامی سخن رفته که میان زرتشت و اهریمن (انگرمینو) جدالی سخت بوده است. اهریمن دیوان را برمی‌انگیزد تا زرتشت را هلاک کنند، اما زرتشت با خواندن ادعیه و توسل به کلام مقدس دیوان را می‌راند و بر آن می‌شود تا آفرینش شر اهریمنی را نابود سازد.

بر اساس روایات پهلوی، نطفه زرتشت در دریاچه هامون، [کیانسیه یا کسه‌آیه (Kasaoya)] قرار دارد. در آخرین هزاره از عمر جهان (هزاره دوازدهم) سه دوشیزه از این نطفه بارور می‌شوند و سه موعود مزدیسنان را می‌زایند. در یشت سیزدهم، بند ۶۲، آمده است :

فروهرهای نیک توانای پاک مقدسین را می‌ستاییم که نه و نود و نهصد و نه هزار و نه بار ده هزار (یعنی ۹۹۹۹۹) از آنان نطفه سپنتمان زرتشت مقدس را پاسبانی می‌کنند .

اما در یشت سیزدهم، بندهای ۱۲۸ و ۱۲۹ مهم و قابل توجه هستند. در بند ۱۲۸ مجموعاً از نه پارسا - که شش تن از آنها یاران سوشیانس و سه تن دیگر موعودهای آینده‌اند - یاد شده و فروشی شان ستوده شده است .

بنا به مندرجات کتاب پهلوی دادستان دینیک، هنگامی که در آخرالزمان سوشیانس ظهور کند، قیامت مردگان به مدت ۵۷ سال به طول می‌انجامد. در این مدت، سوشیانس در کشور مرکزی، یعنی خونیرس، [۲۶] فرمانروا خواهد بود، و شش تن از یارانش در شش کشور دیگر. اینان در طی مدت فرمانروایی شان، که باید به نوعی فرمانروایی معنوی و روحانی تلقی شود، همواره در حال اطاعت از سوشیانس و مجری فرمانهای وی خواهند بود.

اما در مورد چگونگی تولد سوشیانت - موعود آخر زمان زرتشتی - عقیده بر این است که : « در پایان هزاره دوازدهم، باز از خاندان بهروز، دوشیزه‌ای در آب هامون شست و شو می‌کند و بارور می‌شود و از او سوشیانس، آخرین آفریده

اهورامزدا، متولد می شود. در ۳۰ سالگی مزدیسنا امانت رسالت را به وی واگذار می کند. به واسطه نشانه متوقف شدن خورشید در وسط آسمان، به عالمیان ظهور سوشیانس و نوکننده جهان بشارت داده خواهد شد. از ظهور وی اهریمن و دیو دروغ نیست و نابود گردد. یاران آن موعود، که از جاودانان هستند، قیام می کنند و همراه وی خواهند بود تا مردگان برخیزند و جهان معنوی روی نماید.»

مهدویت در عهدین

تورات و کتب اسرائیلیات بهترین منبع برای شناسایی موعود هستند به طور کلی تورات و کتب اسرائیلیات سرشار از بشارتند و در مورد مردی الهی و بزرگ که خواهد آمد و جهان را سرشار از زیبایی و عدل و داد می کند خبر می دهند. و در اصل تورات در مورد سه مرد خدایی خبر می دهد:

۱- حضرت عیسی علیه السلام

۲- حضرت محمد صل الله علیه وآله وسلم

۳- حضرت مهدی موعود علیه السلام

در این سه مورد بشارت در مورد امام زمان عج الله تعالی فرجه الشریف خاص بحث ماست که ارائه می شود. در تورات - سفر پیدایش - باب ۱۷ - بند ۲۰ آمده است که:

« اما در مورد اسماعیل نیز تقاضای تو را اجابت نمودم و او را برکت خواهم داد و نسل او را آنچنان زیاد خواهم کرد که قوم بزرگی از او به وجود آید. دوازده امیر از میان فرزندان او بر خواهند خاست.»

همانطور که می دانیم از نسل حضرت اسماعیل تنها رسول خدا به پیامبری رسید و دوازده امام و مولا (امیر) از فرزندان رسول الله صل الله علیه وآله هستند که آخرین شان هم امام زمان - مهدی موعود عج الله تعالی می باشد. با توجه به اینکه به این روشنی علاوه بر رسالت رسول الله (ص) امیری دوازده امام را هم معرفی می کند، اما کمتر کسی از پژوهشگران به دنبال این بند بشارت دهنده آمدند و یهود هم سراسیمه این مطلب را به دوازده سفیر و حواریون مسح نسبت دادند و مسیحیان هم پذیرفتند، در صورتی که مسیح و حواریونش از فرزندان اسحاق (ع) هستند که از ساره زن دیگر حضرت ابراهیم (ع) است و اسماعیل از هاجر زن آخرین حضرت ابراهیم (ع) بود. و نص صریح این بند نیازی به هیچ شرح و توصیف ندارد که می توان آن را از معجزات الهی دانست که در گذر زمان دچار کوران حوادث و تغییر و تحوّل

نشد و نمونه های نظیر این در تورات فراوانند که نیازمند عزمی راسخ و روحی جستجوگر برای کنکاش حق از باطل است که در این کتاب آسمانی هنوز باقی مانده و از دستبرد دیگران مصون مانده است .

مثلاً در تورات - تثنیه - باب ۳۳ بند ۱-۵

« این است برکتی که موسی ، مرد خدا ، قبل از مرگش به قوم اسرائیل داد :

خداوند از کوه سینا آمد

و از کوه سعیر طلوع کرد و از کوه فاران درخشید

دهها هزار فرشته همراه او بودند

و آتشی مشتعل در دست راست او

و او قوم خود را دوست دارد

و از آنها حمایت می کند ایشان نزد پاهای او می نشینند

و از سخنانش بهره مند می شوند

قوانینی که من برای قوم اسرائیل آوردم میراث ایشان است »

این بندها نشان دهنده ظهور پیامبر خدا و اهل بیتش است که از فرزندان اسماعیل اند که در کوه فاران (حرا) به پیامبری می رسند .

طبق شواهد عینی تورات و کتب اسرائیلیات ، حضرت اسماعیل (ع) در فاران و دشتهای آن متولد شد و فرزندانش هم در

آنجا بودند و آن پیامبر میراث همه پیامبران در علم و ایمان و صبر و دوستی مردمش است و رسالت را به پایان می رساند .

و نمونه های اینچنینی فراوانند . اما زیبا تر از آن بشارتها ی کتب اسرائیلیات در مورد موعود است . کتاب های پیامبرانی

مثل (دانیال نبی ، حبقوق ، اشعیا ، میکا ، ارمیا ، حزقیال ، ناحوم ، زکریا ، حجی ، ملاکی) است که در نوع خود بی

نظیرند و آنقدر حجت بالغه ای را در آستین دارند که حتی برای مسلمانانی که بخواهند در مورد آخر زمان و موعود آخر

زمان اطلاعاتی کسب کنند کافیست چه رسد به افراد اهل کتاب که حجت بر آنها تمام شده است و آنها با آنکه می دانند

و مطالعه می کنند انکار می کنند و این خود گناه بزرگی است . که به صورت ترتیبی گزارشی مختصر از این بشارتها در

عهد عتیق و کتب اسرائیلیات ارائه می شود :

عهد عتیق - کتاب حبقوق نبی - باب ۳ بند ۳-۸

« خدا از تیمان می آید و قدّوس از کوه فاران (حرا) برای همیشه ، جلالش آسمانها را بپوشاند و زمین از مدح و ثنایش مملو گردد ، پرتوش همچون آفتابست و از دستش شعاع ساطع گردد و ستر قوّتش در آنجا است ، در پیش او وبا و طاعون برود و آتش تب نزد پاهای اوست بیاید و بایستد و بیماید زمین را نظر افکند و بپراکند جمعیتها را و کوههای ازلی خرد شوند و تپه های ابدی با خاک یکسان می گردند . قدرت او بی زوال است .»

در این بخش در مورد دو ظهور بشارت داده می شود یکی ظهور پیامبر اکرم صل الله علیه و آله است و دیگری ظهور کسی که موعود است و قدرتش بی زوال است و در مقابل اراده و هدفش کوهها هم خرد می شوند . این موعود کسی جز آن آخرین امیر از دوازده امیری که در سفر پیدایش به آن وعده داده شده بود نیست و او موعود بزرگ انسانهای آزاده امام زمان عج الله تعالی است که ان شاء الله به زودی ظهور می کند و وعده های پیامبران الهی را آنان که چشم بسته انکار می کنند با آنکه بر حقانیت آن آگاه هستند به چشم می بینند .

عهد عتیق - کتاب میکا نبی - باب ۵ - بند ۴

وقتی او بیاید با قوّت و جلال خداوند ، خدای خود گله خود را خواهد چرانید و او صلح و سلامتی را به ارمغان خواهد آورد این بندها هم هر چند در ابتدا نشانه هایی از ظهور مسیح (ع) هستند ولی در انتها به ظهور کسی وعده می دهند که دارای عظمت بسیار زیادی است و کسی که می تواند سلامتی و تندرستی را به مردم بازگرداند و دنیا را سراسر از صلح و سلامت کند . همانطور که می دانیم عیسی (ع) نتوانست حتی در شرایط سالم و دور از مسمومیتهای یهودیان رسالتش را به نیکی انجام دهد و سرانجام بلایی بر سر دینش آوردند که خود عیسی همدیگر آن را نمی شناسد چه رسد به دیگران ! پس مراد از انتهای این بندها هم موعود نیست که صلح را جهانی میکند و جهان را پر از عدل و داد میکند نه پیامبر که از صلح حرف می زند . و در کتاب دانیال نبی آمده است :

عهد عتیق - کتاب دانیال نبی - باب ۱۲ - بند ۱-۷

« آن فرستاده آسمانی که لباس کتان بر تن داشت در ادامه سخنانش گفت : در آن زمان ، فرشته اعظم ، میکائیل ، به حمایت از قوم تو برخواید خواست . سپس چنان دوران سختی پیش خواهد آمد که در تاریخ بشر بی سابقه بوده است ..... تمام مردگان زنده خواهند شد «

این بندها در مورد آخر زمان و قیامت است ولی کسی که این مطالب را در رویا برای دانیال نقل می کند کسی جز همان موعود نیست که هنوز هم نیامده و لباس کتان بر تن دارد و از آینده جهان او را خبر دار می کند . دانیالی که هم دوره لطنت کورش کبیر بوده و از فضای باز سیاسی حکمرانی حکیمانه او استفاده کرده و نکات زیبایی را در کتاب کوچک خود گنجانده است که مطالعه آن بسیار شیرین و دلگرم کننده است . و در کتاب اشعیای نبی که بیشترین بشارتها را دارد آمده است که :

عهد عتیق - کتاب اشعیای نبی - باب ۴۲ - بند ۱-۲۰

« این است خدمتگزار برگزیده من که او را تقویت می کنم . این است برگزیده من که از او خشنودم . او را از روحم پر می سازم تا عدالت و انصاف را برای قوم های جهان به ارمغان آورد ..... دلسرد و نومید نخواهد شد و عدالت را بر زمین استوار خواهد ساخت . مردم سرزمینهای دوردست منتظرند تعالیم او را بشنوند »

در این بندها هم به ظهور پیامبر صل الله علیه و آله اشاره شده است و هم کسی که عدالت را در سراسر جهان استوار می کند و دنیا را پر از عدل و داد می کند . و مردم دنیا در انتظار تعالیم او هستند .

اشعیا - باب ۱۱ - بند ۱-۹

« روح خداوند بر آن شاخه قرار خواهد گرفت ، یعنی روح حکمت و فهم ، روح مشورت و قوت و روح شناخت و ترس از خداوند . تمام خوشی او در اطاعت از خداوند خواهد بود ..... او با عدالت و صداقت حکومت خواهد کرد »

اشعیا - باب ۶۵ - بند ۱۶-۲۵

« روزی خواهد آمد که هر کس بخواهد برکتی بطلبد یا سوگندی یاد کند ، تنها نام خدای حق را به زبان خواهد راند . (اشاره به برقراری حکومت عدل در آخر زمان) ..... گریه و بره با هم خواهند چرید و شیر مانند گاو گاه خواهد خورد و مار دیگر به کسی نیش نخواهد زد در کوه مقدس من ، هیچ چیز و هیچ کس صدمه نخواهد دید و نابود نخواهد شد »

همه این موارد نشانه عدالت گستره موعود و منجی آخر زمان است که با انواع توصیفات بیان شده است .

عهد عتیق - کتاب صفنیای نبی - باب ۳ - بند ۹-۱۲

« آنگاه (در آخر زمان با قیام موعود) به قومهای جهان زبان پاک خواهم داد تا همه آنها فقط نام مرا بخوانند و تنها مرا عبادت کنند. .... کسانی که باقی بمانند، متواضع و فروتن خواهند بود و به نام من توکل خواهند نمود، آنها دیگر ظالم، دروغگو و حقه باز نخواهند بود در آرامش و امنیت بسر خواهند برد »

زبور یا مزامیر

زبور یا مزامیر و مزمور هم یکی از زیبا ترین و بشارت دهنده ترین کتاب عهدین است که نگاهی اجمالی به بعضی از بندهای آن هم سودمند است

عهد عتیق - زبور (مزمور) - باب ۲۷ بند ۹-۱۱

« صالحان وارث زمین خواهند بود و در آن تا ابد سکونت خواهند نمود

و باب ۳ - بند ۱۸

« چشمان خداوند به سوی صالحان است. چون صالحان فریاد برآورند خداوند آن ها را شنیده و ایشان را از تنگی های ایشان رهایی بخشد. »

در باب ۲۵ - بند ۹-۱۱

« منتظران خداوند وارث زمین خواهند بود، اما حلیمان وارث زمین خواهند شد و از فراوانی سلامتی متلذذ خواهند گردید »

این موارد نکاتی اجمالی از بیانات عهد عتیق است که برای اثبات حقانیت آخرین نور سرمدی و محمدی که از نور و روح خداوند لبریز است و برای اشاعه قسط و عدل و داد می آید و جهان را پر از عدل و داد می کند تقدیم شد ولی همانطور که گفته شد سیر بشارت پیامبران بزرگ الهی برای پیامبر آخر زمان و موعود آخر زمان بسیار زیاد است و نه در یک مقاله که در صد مقاله هم نمی توان این بحث را جمع و جور کرد و تازه این موارد جدا از جستجوی تاریخی و مقایسه متنهای کهن با ترجمه قدیمی تر که کمتر دست خوش تغییرات بودند هستند و علاوه بر این از موارد استعاره و ایهام متن های این کتب هم برای اینکه بهانه های مختلفی برای یهود نشود تا کنون استفاده نشده است، در حالی که بسیاری از متون این کتب به زبان استعاره منظوری جز بشارت موعود مقدس ندارند.

موعود در اناجیل اربعه

در انجیل اربعه هم با توجه به اینکه بسیار وبه شدت دچار تحریف و کفر گویی شده اما هنوز هم رگه هایی از نور خداوندی برای اثبات موعود بزرگ وجود دارد . که بزرگترین شان همان واژه فاراقلیط و تسلی دهنده در انجیل یوحنا (باب ۱۴- بند ۱۵-۲۰) که به معنی ستوده شده و در بشارت نام احمد مختار - محمد مصطفی صل الله علیه وآله است که نمونه هایی از این بشارتها که در مورد موعود علیه اسلام است عبارتند از :

انجیل متی - باب ۱ - بند ۲۱

« او پسری خواهد زایید و نام او را عیسی خواهی نهاد؛ زیرا که او امت خویش را از گناهانشان خواهد رها کند.»

انجیل یوحنا - باب ۴ - بند ۴۲

«زیرا خود شنیده و دانسته اید که او در حقیقت مسیح و نجات دهنده عالم است.»

به اعتقاد همه یهودیان، نجات دهنده انسانی است همانند دیگران که از سوی خداوند مأمور انجام وظیفه خاصی شده است

انجیل لوقا - باب ۱۱ - بند ۵

« (او می آید) تا انتقام خون جمیع انبیا که از بنای عالم ریخته شده از این طبقه گرفته شود.»

اندیشه بازگشت عیسی علیه السلام یکی از باورهای جامعه مسیحیت را تشکیل می دهد. این شوق و انتظار در بخش های قدیمی تر عهد جدید مانند رساله اول و دوم پولس به تسالونیکیان به خوبی منعکس شده است، اما در رساله های بعدی مانند رساله های پولس به تیموتاؤس و تیطس، همچنین رساله پطرس، به بعد اجتماعی مسیحیت توجه گشته است . این مسأله از آن جا ناشی می شد که با گذشت زمان پی بردند که بازگشت مسیح بر خلاف تصور آن ها نزدیک نیست، هر چند اقلیتی از آنان بر این عقیده باقی ماندند که عیسی به زودی خواهد آمد و حکومت هزار ساله خود را تشکیل خواهد داد؛ حاکمیتی که به روز داوری پایان خواهد یافت. از همین رو از دیر باز گروه های کوچکی به نام هزاره گرا در مسیحیت پدید آمدند که تمام سعی و تلاش خود را صرف آمادگی برای ظهور دوباره عیسی در آخر الزمان می کنند البته وجود آیاتی در انجیل این حالت انتظار را تشدید می کند و با اشاره به عدم تعیین وقت ظهور، آن را ناگهانی معرفی می کند .

انجیل متا از زبان عیسی علیه السلام در باب ۳۶-بند ۲۴ این گونه نقل شده است که:

« شما نمی‌توانید زمان و موقع آمدن مرا بدانید؛ زیرا این فقط در ید قدرت خداست. هیچ بشری از آن لحظه «زمان

ظهور» آگاهی ندارد؛ حتی فرشتگان، تنها خدا آگاه است.»

در مورد ظهور عیسی در انجیل لوقا باب ۱۲- بند ۴۵-۴۶ آمده است :

« خوشا به حال آن غلامان که آقای ایشان چون آید ایشان را بیدار یابد. پس شما نیز مستعد باشید، زیرا در ساعتی که

شما گمان نمی‌برید، پسر انسان می‌آید.»

مسیحیت ضمن تأکید بر غیر منتظره بودن بازگشت عیسی، هدف از این بازگشت را ایجاد حکومتی الهی در راستای

حکومت الهی آسمان‌ها ارزیابی می‌کند آن حضرت در زمان خود نتوانست انجام دهد سایر پیامبران هم یا نتوانستند و یا

اگر نتوانستند در یک دوره ای محدود شد و ادامه نیافت مثل داوود و سلیمان که حکومت داشتند ولی دولتشان مستعجل

بود و حتی پیامبر آخرین خدا که خاتم پیامبران بود هم جز در سال دهم هجری که سال آخرین عمر مبارکشان بود

نتوانستند حکومت جامعی را تشکیل دهند . هر چند در مدتی که در مدینه بودند اولین حکومت اسلامی را تشکیل

دادند ولی این حکومت جامع نبود . و وقتی کامل شد که از عمر مبارک پیامبر عزیز - حضرت ختمی مرتبت صل الله

علیه وآله - چیزی باقی نمانده بود . و پس از ایشان با توجه به اینکه شرایط برای ایجاد حکومت عدل و عدالت محیا بود ،

ولی فرمان خلافت در دست ناهلان افتاد و از ریشه اصلی خود خارج شد و حکومت ۵ ساله امام علی (ع) و امام حسن

(ع) هم با وجود کارشکنی ها و خیل عظیم جاسوسان معاویه در میان لشکریان امام و مردم پایتخت خلافت این دوامام

عزیز (کوفه) - عملاً مانع بزرگی برای برقراری عدالت علوی در تمام نقاط تحت تسلط مسلمین بودند . و تنها این مهم

برای امام مانع عجز الله تعالی فرجه الشریف است که در دراز مدت حکومت تشکیل می دهد و سره از ناسره را معلوم

و مشخص می کند و جهان را پر از عدل و داد می کند . بنابراین مسیحیان هم مانند مسلمانان و یهودیان عقیده دارند که

مسیح نجات دهنده خواهد آمد و البته با این تفاوت که مسیح همراه با مهدی صاحب زمان ظهور خواهد کرد و چون

هارون برای موسی خواهد شد و در تشکیل جامعه بزرگ جهانی سرشار از عدل امام زمان را یاری می کند . این مورد

شاید یکی از دلایلی باشد که به زیبایی می تواند در تقریب مذاهب و ادیان دلهای مومنان حقیقی در هر دینی اعم از

مسلمان ، مسیحی و یهودی را پیوند بزند . چون به هر حال همه آنها در انتظار ظهور بزرگ مرد خدایی هستند تا با تدبیر

آسمانی اش دنیا را پر از عدل و داد کند .

مسیحیان همچنین برای ظهور حضرت عیسی بن مریم علاماتی قائل می‌باشند: «عنقریب بعد از آن آزمایش سخت،

روزگاران خورشید تیره و تاریک می‌گردد و ماه نور خود را از دست خواهد داد و ستارگان افول خواهند کرد و قدرت‌های آسمانی نیز به لرزه در خواهند آمد و سپس آثار و علائم ظهور آن مرد آسمانی اشکار خواهد شد و سپس تمامی قبائل زمین نگران و غمگین می‌گردند و آنگاه عیسی از ابرهای آسمان با جلال و شکوه و قدرت فرو خواهد آمد. «انجیل متا - باب ۲۴ بند ۲۹-۳۰»

در انجیل مرقس هم در باب ۱۳- بند ۲۴-۲۷ چنین آمده است :

«سپس عیسی با شکوه و جلال و قدرت خواهد آمد و فرشتگان تحت امر خود را به اطراف و اکناف عالم روانه خواهد کرد و منتخبان خود را از چهار گوشه جهان از بالاترین نقطه آسمان تا پایین‌ترین نقطه زمین جمع خواهد کرد.»

تضاد بین اندیشه مهدویت در اسلام و مسیحیت

تنها تضادی که بیش از دیگر موارد معلوم و مشخص است ، مسأله آرماگدون و جنگ آخر زمان است که متأسفانه دنیای غرب بارها و بارها در طول سالیان دراز از این مطلب سوء استفاده کرده و هر فرمانده ای - برای تشویق سربازانش از آرماگدون و جنگ بزرگ جهانی برای نجات بشریت صحبت کرده اند چنانکه در دوره ای از تاریخ ایران در زمان صفویه هم تعدادی از نام امام عصر سوء استفاده می کردند برای تهییج افکار عمومی برای پیوستن به یک جنگ اشتباه و برادرکشی تنها به بهانه مذهب و یا کشور گشایی ! و کار به جایی رسیده بود که عده ای شاه اسماعیل صفوی را نماینده امام زمان عجل الله الشریف می دانستند و عده ای هم پا را فراتر گذاشته او را امام زمان می دانستند . چنانکه وقتی جنگ چالدوران منجر به شکست شد همه گفتند مگر : شاه اسماعیل شکست هم می خورد و برای شان این شکست غیر قابل باور بود .

آرماگدون (Armageddon) واژه ای است اصلاً یونانی که بنا به تعریف واژه نامه های آمریکایی همچون فرهنگ - وبستر - به معنی نبرد نهایی حق و باطل در آخر زمان است همچنین نام شهری در منطقه عمومی شام است که در باب شانزدهم مکاشفات یوحنا در عهد جدید به آن اشاره شده است « (موعودنامه - مجتبی تونه ای - صفحه ۳۹) .

مهم ترین تضاد و تفاوت عهدین و سایر ادیان زمینی در موضوع نبرد آخر زمان ، با قرآن و تعالیم اسلامی این مسأله است که در آخر زمان صددرصد جنگ خواهد بود ولی منجی حق صد در صد چون جدش رسول خدا ابتدا امر به معروف و نهی از منکر می کند و سپس در صورت بی فایده بودن پند و اندرز - با توجه به اینکه حجت و برهان برای آنها به یقین رسیده و آنها خود به میل خود به راه راست نمی آیند پس با ضرب شمشیر منجی عادل و امیر دلها یا به راه راست می آیند و یا

خود را به هلاکت می رسانند . تفاوت این دیدگاهها باهم بر سر نوع جهان بینی ونگاهی است که اسلام به نبردهای آخرین امیر الهی دارد . در صورتی که نگرش مسیحیت چون یهودیت ، چون بودایی و زرتشتی و اقوام اولیه خیر و شر زمینی و تنها قهرمان پروری است . در حالی که امام زمان عج الله تعالی درست است که فرزند حیدر کرار است و قدرت بی پایان دارد ولی حکومت او علاوه بر حکومت عدل و قسط و داد – حکومتی الهی و دینی است .

به همین دلیل است که تمام سلاطین صلیبی از این موضوع استفاده نادرست کرده و نبردهای خود را آخرین نبرد بزرگ جهان می نامیدند و البته در این قضیه ناپلئون بنا پارت در اروپا و شاه اسماعیل صفوی به نوعی دیگر با گمراه کردن عوام در ایران – گوی رقبت را از دیگران ربوده اند و تاریخ سرشار از این باورهای درست تحریف شده برای انجام مقاصد دنیوی است .

موعود و اندیشه مشترک جهانی انتظار

در دنیایی که گوشه گوشه آن سرشار از ظلم و کلاه برداری و شرارت است اندیشه های ظریفی در دلهای

مردم خسته وجودزبان می کشد که نگرش جهانی دارد و آن هم مقوله مشترک انتظار است برای

ظهور منجی عادل که دنیا را پر از عدل و داد خواهد کرد و دلهای مردم را به هم نزدیک می کند و آنها را امیدوار می

کند به اینکه بلاخره روزی خداوند زمین را سرشار از فیض الهی می کند و آخرین خلیفه خود را برای پادشاهی و ایجاد

حکومت عدل الهی به زمین می فرستد . و این مسأله را باید جدی گرفت و برای نزدیکی دلهای مردم دنیای ماشین

و عصر اطلاعات رایحه ای امیدواری بخشید که می توان در کنار یکدیگر برای ظهور موعود دعا کرد و جهان را برای

آمدن او محیا نمود

مطالعات باستان شناسی جدید نشان می دهد که در تمام ادیان زمینی و آسمانی ، مردم در تمام دنیا در انتظار موعودی

بودند تا آنها را از رنجی که می کشند خلاصی دهد و امروز هم مطالعات جمعیت شناسی و جغرافیایی و اجتماعی و روان

شناسی نشان می دهد که مردم سراسر دنیا با هر دین و نگرشی نسبت به سیستم آفرینش و جهان مادی در انتظار

ظهور خورشیدی اند که آن را با لهجه و زبان خود بیان می کنند و برای ظهور او هم نشانه هایی دارند و می دانند که او

می آید ولی زمانش را نمی دانند .

می شود گفت که فلسفه انتظار در روح بشریت آرام گرفته است و اکنون دیگر انسان باور دارد که بلاخره موعودی است

و او به اذن خدا خواهد آمد . و جهان را پر از عدل و داد خواهد کرد . و این نگرش با توجه به دنیای سکولاریسم و عصر

ارتباطات و اطلاعات و سرعت دانش بشر برای خود معجزه ای است که در نهاد فطری انسان فطرت خواه قرار دارد . و برای خود می تواند سر منشاء بسیاری از تحولات دینی و مذهبی و انسانی باشد و قلبهای همه منتظران را با هر دین و کیشی به هم پیوند بزند و مرزهای جغرافیایی در برای جهانی شدن دین و مذهب از بین ببرد . منابع و مآخذ :

- ۱- قرآن کریم
- ۲- تورات (سفر پیدایش - خروج - لاویان - اعداد - تثنیه)
- ۳- اسرائیلیات (کتب پیامبران بنی اسرائیل) (دانیال - ملاکی - زکریا - حجی - صفیاء - حبقوق - ناحوم - میکاه - اشعیاء - ارمیا - حزقیال - مزامیر)
- ۴- بشارت عهدین   محمد صادق
- ۵- افسانه های بت پرستی در کلیسا   محمد طاهر تنیر   ترجمه : سید عبدالرحیم خلخالی
- ۶- تاریخ ادیان   عبدالله مبلغی آبادانی
- ۷- تاریخ ادیان   جان . بی . ناس
- ۸- تاریخ کلیسا   و.م.میلر   ترجمه : علی نخستین
- ۹- عهد جدید (اناجیل اربعه - متا - مرقس - لوقا یوحنا)
- ۱۰- جامعه و تاریخ در قرآن   محمد تقی مصباح یزدی
- ۱۱- آشنایی با ادیان بزرگ جهان   حسین توفیقی
- ۱۲- الغیبت   محمد ابن ابراهیم نعمانی
- ۱۳- مصلح جهانی   سید هادی خسرو شاهی
- ۱۴- موعودنامه   مجتبی تونه ای
- ۱۵- عصر ظهور   علی کورانی
- ۱۶- خورشید مغرب   محمد رضا حکیمی
- ۱۷- ینابیع الموده   سلیمان ابن ابراهیم